

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Regionálny rozvoj na Slovensku

Nitra, 15. 10. 2015

Regionálny rozvoj na Slovensku

- **zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** v znení zákona č. 309/2014 Z. z. (ďalej len „zákon o podpore regionálneho rozvoja“)
- **Aktualizovaná Národná stratégia regionálneho rozvoja SR** (ďalej len „ANSRR SR“)
- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja SR** (ďalej len „PHSR“)

ANSRR SR pre región na úrovni NUTS 3 (VÚC):

- identifikuje vnútorný potenciál regiónu a špecifikuje jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizuje jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určuje jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Hlavné zmeny ANSRR SR

NSRR SR prijatá v máji 2010 obsahovo nadväzovala
na Lisabonskú stratégiu

ANSRR SR prijatá v máji 2014 obsahovo nadväzuje
na stratégiu EURÓPA 2020

Vychádza z troch doplňujúcich sa priorít:

1. Inteligentný rast
2. Udržateľný rast
3. Inkluzívny rast

Zákon o podpore regionálneho rozvoja

- Zákon o podpore regionálneho rozvoja účinný od 1. januára 2015 **posilňuje postavenie** ostatných aktérov regionálneho a miestneho rozvoja (**verejnosti, podnikateľských subjektov, mimovládnych organizácií a iných**) **pri príprave PHSR VÚC a obcí.**

Význam PHSR

- PHSR, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.
- PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie.
- Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.
- PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov.

Termíny

- PHSR vyšších územných celkov a PHSR obcí a ich aktualizácie, schválené pred 1. januárom 2015, sú vyššie územné celky a obce povinné uviesť do súladu s ustanoveniami zákona účinného od 1. januára 2015 **do 31. decembra 2015.**

Matica regionálneho rozvoja

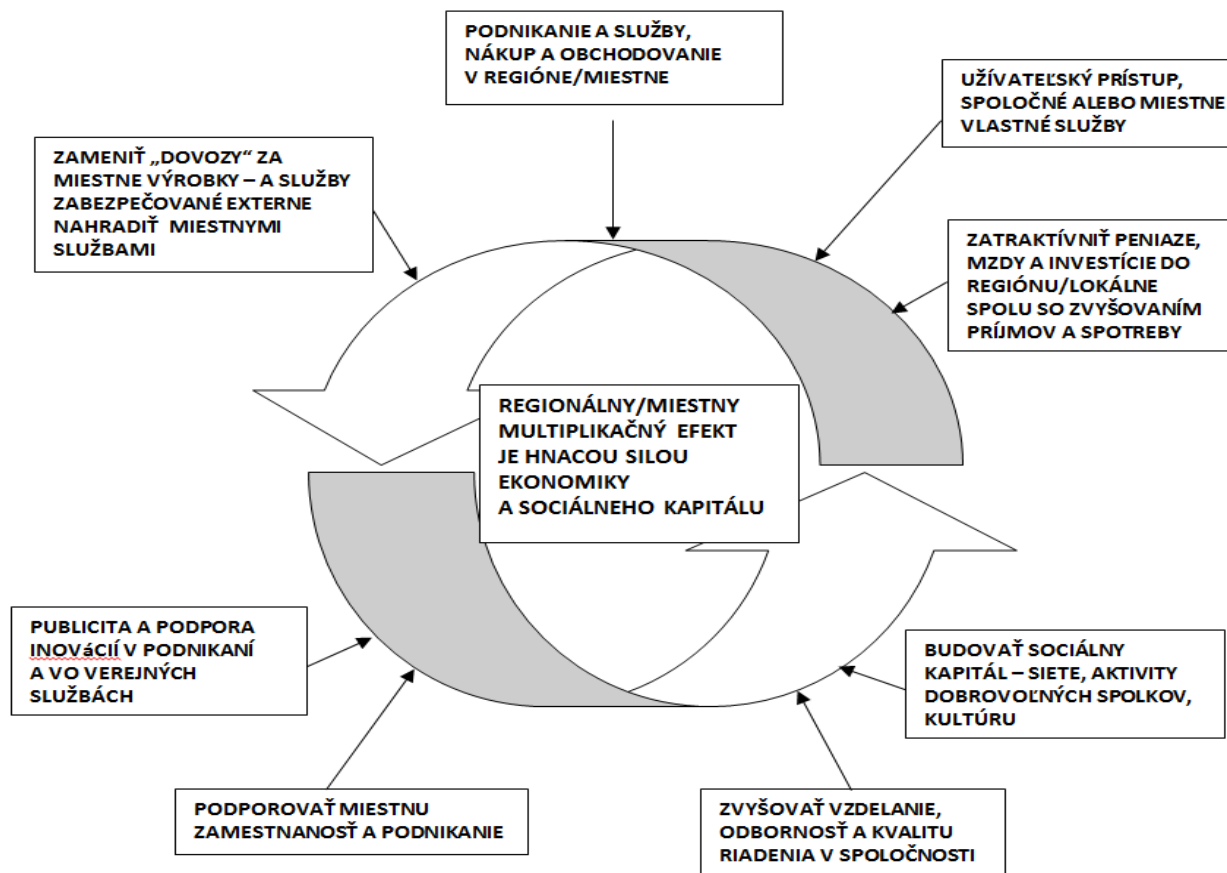
REGIONÁLNA POLITIKA	Hospodárnosť a účelnosť - <u>inteligentný rast</u>	Sociálna súdržnosť, <u>inkluzívny rast</u> - konvergencia	<u>Udržiateľnosť</u> kvality životného prostredia
Hospodárske politiky - oblasti	Konkurencieschopnosť, udržateľný hospodársky rast - rozvoj	Rovnosť príležitostí s fair súťažou môže zvýšiť HOSPODÁRSKY RAST	Zelené hospodárstvo založené na obnoviteľných zdrojoch je zárukou udržateľného rastu
Sociálne politiky - oblasti	Sociálne politiky môžu podporiť hospodárnosť, účelnosť - efektívnosť	Zdravie ľudí Well being Spokojnosť občana	Environmentálne udržateľné Sociálne politiky
Územné enviro-eko politiky, oblasti	Zelené hospodárstvo môže zabezpečiť Inovačný boom - Rast	Sociálne politiky môžu riešiť chudobu v zlom životnom prostredí	Trvalo udržateľná kvalita životného prostredia a život a ľudí

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Multiplikačný ekonomický efekt rozvoja a rastu

Multiplikačný ekonomický efekt rozvoja a rastu

Zdroj: OECD

IS RRA od r. 2000

- a) **bezplatné poradenstvo a poskytovanie informácií** v oblasti regionálneho rozvoja, poskytovania prostriedkov z fondov EÚ a ďalších možností a zdrojov financovania regionálneho rozvoja,
- b) tvorbu a realizáciu **projektov zo štrukturálnych fondov**,
- c) vypracovanie **marketingových plánov, stratégií, štúdií uskutočniteľnosti, PHSR, databáz o možnostiach rozvoja regiónu**,
- d) **prednášky, školenia, workshopy, výstavy, konferencie.**

Podpora IS RRA **v r. 2015**

- Aktivita č. 1 - Poskytovanie bezplatných informačných služieb
- Aktivita č. 3 - **Vyhľadanie regionálnych jedinečností**
- Aktivita č. 4 - Školenia v oblasti regionálneho rozvoja
- Aktivita č. 5 - Webová stránka IS RRA

Regionálne jedinečnosti

- mapovanie a využitie skrytého potenciálu v obciach, posilnenie identity územia a ochrany jeho duchovných, kultúrnych, prírodných hodnôt.

Regionálne jedinečnosti (hmotné a nehmotné): všetky duševné, materiálne, prírodné, spoločenské hodnoty a produkty, ktoré vznikli v súvislosti s nejakou tvorivou činnosťou, výrobou, tradíciami, vedomosťami, v súvislosti s regiónom alebo jeho živou prírodou, ktoré sú z regionálneho hľadiska rozhodujúce a významné, obyvateľstvom určitého regiónu považované za typické a všeobecne známe, a ktoré významne prispievajú k šíreniu dobrého mena regiónu, vytvoreniu a posilneniu regionálnej identity.

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Kategorizácia regionálnych jedinečností/špecifík podľa jednotlivých oblastí:

- **kultúrne dedičstvo:** predovšetkým literatúra, veda, ľudové remeslá a ručné práce, etnografia, kinematografia, remeslá a umenie, tanec a hudba, hodnoty chránených nehnuteľností, predovšetkým mimoriadne hodnotné pamiatky a archeologické náleziská, územia svetového dedičstva; významné osobnosti z oblasti kultúry;
- **prírodné a budované (umelé) prostredie človeka:** predovšetkým prirodzené fyzické a biologické výtvyory alebo skupiny výtvyorov, geologické a geomorfologické útvary, prírodné oblasti, prírodné územia, komunity a ekologické systémy; produkty potrebné na zabezpečenie trvalej udržateľnosti prostredia človeka; alebo budovaná (umelá), resp. ohraničená časť prostredia, ktorá je výsledkom vedomej stavitel'skej činnosti, ktorá slúži v prvom rade na zabezpečenie podmienok spoločenskej, resp. individuálnej činnosti alebo fungovania;
- **pôdohospodárstvo, poľnohospodárstvo, potravinárstvo:** vrátane lesníctva, rybolovu, poľovníctva a veterinárstva – predovšetkým poľnohospodárske produkty a potraviny, vinárstvo, živočíšne a rastlinné druhy;
- **priemyselné a technické riešenia:** vrátane remesiel – predovšetkým jednotlivé technológie a technika, výroba zariadení, strojov a prístrojov, osobná preprava a preprava tovaru realizovaná prostredníctvom technických nástrojov;
- **turizmus a gastronómia, resp. kulinárska kultúra:** predovšetkým zaujímavosti, služby, produkty cestovného ruchu typické pre daný región, resp. v medzinárodnom meradle jedinečné jedlá a nápoje, postupy prípravy a podávania jedál a nápojov;
- **zdravie a životný štýl, šport:** predovšetkým vedecké a ľudové liečiteľstvo a ich preventívne opatrenia, liečivé rastliny, liečivé prípravky; minerálne vody a kúpeľná kultúra; organizované alebo neorganizované voľnočasové činnosti; súťažný šport alebo činnosti vykonávané v oblasti duševného (mentálneho) športu, ako aj významné osobnosti z oblasti športu, so zreteľom na ich športové životné a vrcholové výkony.

LEADER NSK & RRA

- 18 VSP a 5 MAS (cca. do r. 2014)
- **VSP by nezvládli administratívnu záťaž pri implementácii programu LEADER NSK bez spolupráce RRA** (t. j. na jednej strane by mali fungovať ako malé ministerstvo – vyhlasovať výzvu, uzavrieť zmluvy, kontrolovať a pod. a na druhej strane ako uchádzači – podávať projekty, realizovať a vyúčtovať...). Pri týchto projektoch si treba dávať pozor už od zostavenia komisií (aby sa členovia nedostali do konfliktu záujmov).

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Podpora ERZ Cyklotrasy 2014-2015

P. č.	Žiadateľ	Názov projektu
1	Euroregión dunajskej iniciatívy	Projektová dokumentácia pre výstavbu cyklotrasy Pekná cesta – Alstrova
2	Slovenský dom Centrope	Rozvoj cyklistiky v regióne Centrope
3	Región Biele Karpaty	Štúdia Vážskej cyklotrasy
4	Regionálne Združenie Váh-Dunaj-Ipeľ	Vypracovanie projektových dokumentácií pre úseky Číčov – Komárno a Kravany nad Dunajom - Štúrovo medzinárodnej cyklotrasy EUROVELO 6
5	Región Beskydy	RAJECKÁ CYKLOMAGISTRÁLA
6	Región NEOGRADIENSIS	Cyklotrasy Novohradu – realizačná projektová dokumentácia cyklotrasy medzi mestom Lučenec a obcou Halič (cyklotrasa po bývalej železničnej trati)
8	Združenie Euroregión Tatry	Príprava na vybudovanie cyklistického chodníka v podtatranskom regióne
9	Karpatský euroregión Slovensko	Realizácia projektových dokumentácií vybraných úsekov Eurovelo 11 v Karpatskom euroregióne

Vecný a časový harmonogram realizácie ANSRR SR

- **Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035, vrátane Akčných plánov realizácie na 2 – 3 roky;**
- **Metodika tvorby PHSR;**
- **Návrh systému zvyšovania a efektívnejšieho využívania odborných kapacít pracujúcich v regionálnom rozvoji na území VÚC**

Vecný a časový harmonogram realizácie ANSRR SR

- **Analýza možnosti vytvorenia Fondu regionálneho rozvoja SR a následná príprava legislatívneho zámeru** na vytvorenie mechanizmu na podporu regionálneho rozvoja so zreteľom na zabezpečenie finančných zdrojov po roku 2020;
- **Štúdia uskutočniteľnosti a realizačný projekt** (obsahujúci o. i. vecné, organizačné, finančné-materiálno-technické zabezpečenie) **na zriadenie Metodického inštitútu pre regionálny rozvoj** ako špecializovaného odborného pracoviska;
- **Nový zákon o podpore regionálneho rozvoja**

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť.

Ing. Ema Vasiová
riaditeľka odboru

Odbor regionálneho rozvoja a územnej spolupráce

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR

Námestie slobody 6

810 05 Bratislava

tel.: 02 5949 4540

e-mail: ema.vasiova@mindop.sk